

Ne može se uvažiti prigovor tužiteljeve žalbe da sud nije pravilno ocijenio izvedene dokaze, kad smatra da je za tjelesnu povredu odgovoran i sam tužitelj. Tužitelj je kvalificirani dizaličar, dakle stručnjak koji poznaje svoj posao, pa prvostepeni sud pravilno uzima, bez obzira na razloge zbog kojih je tužitelj došao na opasno mjesto, da je tužitelj podjednako kriv kao i tuženi za nastalu mu tjelesnu povredu.

Po nahodjenju ovog suda visokokvalificirani dizaličar u svakom stanju rada mora znati gdje se nalazi i voditi računa o eventualnim opasnostima i posljedicama koje mogu nastupiti uslijed neopreznog kretanja na brodu za vrijeme dok je dizalica u pokretu. Očito je, a to je prvostepeni sud pravilno ocijenio, da je tužitelj odnosnom zgodom postupao nedovoljno pažljivo, pa se sam doveo u situaciju da je bio tjelesno povrijeđen.

Žalba drugotuženoga također nije osnovana. Okolnosti pod kojima je došlo do oštećenja i tjelesne povrede tužitelja prvostepeni sud je utvrdio na temelju provedenih dokaza. Iz utvrđenih činjenica slijedi da je član posade broda, dakle radnik drugotuženog, neovlašteno rukovao dizalicom, pa je time izazvao intervenciju tužitelja te tako doveo do tjelesne povrede tužitelja. Ove činjenice slijede iz iskaza saslušanih svjedoka, pa ne stoji tvrdnja žalbe da je član posade broda rukovao dizalicom u sporazumu sa slugačem, odnosno tužiteljem.

Kako je dakle krivnja člana posade drugotuženog utvrđena, a time i odgovornost drugotuženog, to je prvostepeni sud, ocijenjujući sve okolnosti, osnovano obvezao drugotuženog na naknadu štete nanesene tužitelju.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Sl-942/75-2
od 29.V 1975.

Vijeće: Petar Sremac, Gavro Badovinac, mr Zvonimir Aržek

Tjelesna povreda člana posade pomorskog broda - Naknada štete - Ako je tjelesna povreda prouzrokovana za vrijeme dok je član posade pričvršćivao teret smješten na palubi, brodaru se mora dokazati da je kriv što teret nije bio pravilno pričvršćen - Član posade nema pravo na naknadu

izgubljenog deviznog dodatka za vrijeme bolovanja - Naknada za pretrpljeni strah dosudjuje se samo onda ako je strah imao utjecaja na pogoršanje tjelesnog i duševnog stanja

Tužitelj je član posade, a tuženi je brodar.

Sporno je medju strankama da li je tuženi brodar dužan platiti tužitelju, članu posade, iznos od 61.214,70 din. na ime naknade štete za tjelesne povrede, pretrpljeni strah i umanjeni osobni dohodak, a koja je šteta nastala tužitelju kao posljedica obavljanja posla učvršćivanja tereta na palubi broda po olujnom vremenu.

Rješavajući spor prvostepeni sud nakon provedene rasprave i izvedenih dokaza našao je da je tuženi brodar odgovoran za nastale tjelesne povrede, jer je zapovjednik broda prije isplovljenja iz luke, odnosno prije nastupa oluje, propustio da teret koji je bio ukrcan na palubi dovoljno učvrsti. Uslijed tog propusta bilo je potrebno da izvrši učvršćivanje tereta za vrijeme oluje, što je dovelo do tjelesne povrede tužitelja. Rješavajući pitanje visine tužbenog zahtjeva sud smatra da je s obzirom na intenzitet bolova, trajanje liječenja i postotak umanjenja radne sposobnosti zahtjev tužitelja u visini, kako je dosudjeno, osnovan.

Tuženi pobija presudu žalbom zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava te predlaže da se presuda preinači i tužitelj odbije u cijelosti sa zahtjevom, odnosno da se presuda ukine i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje i sudjenje.

Pogrešno i nedovoljno utvrđeno činjenično stanje tuženi vidi u tome, što smatra da prvostepeni sud uopće nije utvrđivao činjenicu da li je teret na brodu prije isplovljenja iz luke iskrcaja doista bio nepravilno složen i nedovoljno učvršćen. Ovakvu tvrdnju tužitelj u toku spora uopće nije postavio, niti je to sud na bilo koji način utvrđivao. Suprotno tome, tužitelj u tužbi i u toku spora priznaje da na strani tuženog nije bilo nikakvog propusta, već da tuženi odgovara po načelu cause. Iz same činjenice da je za vrijeme plovidbe bilo potrebno vršiti učvršćivanje tereta još ne slijedi da je teret bio nepravilno složen i nedovoljno učvršćen. Redovna je pojava da se teret ukrcan na palubi broda mora u toku plovidbe učvršćivati, a napose ako se plovidba vrši po lošem vremenu. Uslijed nevremena dolazi do popuštanja vezova i članovi posade moraju stalno popravljati i učvršćivati teret ukrcan ne samo na palubi, nego i onaj ukrcan u skladištima broda.

Nadalje tuženi ističe da je pobijana presuda priznala tužitelju naknadu izgubljenog deviznog dodatka. Ovaj dodatak nije dohodak člana posade. Član posade ima na njega pravo samo dok je ukrčan i on služi za pokriće deviznih izdataka članova posade u inozemnim lukama. Ovaj se dodatak isplaćuje samo članovima posade na brodovima koji vrše plovidbu u inozemstvu, pa ovaj dodatak ne može biti osnovica za utvrđivanje dohotka člana posade pa s time u vezi ni za naknadu izgubljenog osobnog dohotka.

Posebno ističe da pobijana presuda neosnovano dosuđuje tužitelju naknadu za pretrpljeni strah iako tužitelj nije dokazao da je navodni strah ostavio na njega trajne posljedice. Stajalište pobijane presude protivno je stajalištu naših sudova u ocjeni takvih zahtjeva.

Konačno ističe da je pobijana presuda previsoko priznala pojedine odštetne zahtjeve tužitelja.

U odgovoru na žalbu tužitelj pobija navode i prijedloge žalbe i predlaže da se žalba tuženog odbije i presudu u cijelosti potvrdi. Zahtjev za naknadu troškova odgovara na žalbu nije postavljen.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio i predmet vratio na ponovno raspravljanje iz slijedećih razloga:

Osnovan je žalbeni razlog da je prvostepeni sud pitanje krivnje i odgovornosti tuženog za nastalu tjelesnu povredu pretpostavio i da u pogledu utvrđivanja krivnje i odgovornosti tuženog za nastalu štetu nije proveo potrebne dokaze.

U smislu odredaba čl.23. Zakona o posadi brodova jugoslavenske trgovačke mornarice (Sl.l. br.8/65) za štetu nastalu uslijed tjelesne povrede člana posade broda odgovara brodar ako je tjelesna povreda nastala njegovom krivnjom ili krivnjom osobe za koju brodar odgovara. Pretpostavljena odgovornost brodara za ovu vrst štete postoji samo ako je tjelesna povreda posljedica jednog od događaja iz st.2. istog člana tj. ako je tjelesna povreda ili smrt nastala uslijed brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije ili požara ili u vezi s nekim od tih događaja. Iz činjeničnog stanja, kako je utvrđeno u prvostepenom postupku, očito je da se ne radi o tjelesnoj povredi koja je posljedica jednog od navedenih događaja. Stoga je potrebno da sud utvrdi krivnju tuženog odnosno propuste njegovih radnika, u smislu odredaba čl.23, st.1. cit. zakona.

Rješavajući spor prvostepeni sud to međjutim nije učinio. Sud nije proveo ni jedan dokaz u pogledu činjenice da li je doista teret na odnosnom brodu prije polaska iz luke bio pravilno složen i dovoljno učvršćen ili ne. Ovakvu tvrdnju u toku spora tužitelj nije postavio a niti dokazao. Naprotiv iz izvatka broskog dnevnika priloženog spisu slijedi da su vremenske prilike za vrijeme plovidbe broda pa i na dan nastanka nesreće bile vrlo nepovoljne. Osim toga iz broskog dnevnika na dan 2.V 1972.g. slijedi da su se teški valovi prelijevali preko čitave palube, palubnog tereta i grotla i da je u 10,30 primijećeno da su popustile priveze na palubnom teretu, te je zapovjednik dao nalog za pričvršćivanje tereta. S obzirom na izneseno sud nije proveo nikakav dokaz u pogledu toga da li je do popuštanja priveza na palubnom teretu došlo uslijed propusta zapovjednika broda, odnosno članova posade, da odnosni teret pravilno slože na palubi i učvrste, te da li je upravo popuštanje toga posljedica nesreće i tjelesne povrede tužitelja.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će utvrditi sve potrebne činjenice i provesti dokaze da bi utvrdio da li je do potrebe učvršćivanja tereta za vrijeme plovidbe došlo propustom zapovjednika i posade prije isplovljenja iz luke, a po potrebi u tom pogledu provest će i dokaz vještačenjem.

Isto tako prvostepeni sud ponovno će ispitati da li tužitelju pripada naknada izgubljenog deviznog dohotka. Po nahodjenju ovog suda devizni dodatak članova posade ne spada u redovni osobni dohodak, pa kada član posade nije ukrcao bez obzira iz kog razloga, izostanak tih primanja ne može se smatrati kao naknada štete i umanjenje osobnog dohotka, jer je taj dodatak članovima posade dat radi namirenja osobnih izdataka u inozemnim lukama.

Konačno, sud će preispitati i utvrditi potrebne činjenice da li je tužitelj pretrpio tjelesno oštećenje, u kojoj mjeri i kakvo uslijed straha. Naime, po nahodjenju ovog suda, ukoliko pretrpljeni strah nije imao utjecaja na pogoršanje tjelesnog ili duševnog stanja tužitelja, ne predstavlja nikakvu štetu pa se s tog naslova i ne može dosuđivati naknada.

V.V.